JAP-1901100501010100 Seat No. ______

B. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

November - 2019

Sanskrit

(Mahakavi Bhasrachit Svapnavasvdatam)

(Compulsory Foundation) (Sanskrit) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ **ચાર** શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો : **૧૪**

1 Translate any **four** of the following : **14**

(१) कस्यार्थः कलशेन को मृगयते वासो, यथा निश्चितं
दीक्षां पारितवान् किमिच्छति पुनर्देयं गुरोर्यद भवेत् ।
आत्मानुग्रहमिच्छतीह नृपजा धर्माभिराम प्रिया
यद् यस्यास्ति समीप्सितं वदतु तत् कस्याद्य किं दीयताम् ॥

(२) विश्रब्धं हरिणाश्चरन्त्यचकिता देशागत प्रत्ययाः
वृक्षाः पुष्पफलैः समृद्धविटपाः सर्वे दयारक्षिताः ।
भूयिष्ठं कपिलानि गोकुलधनान्यक्षेत्रवत्यो दिशो
निःसंदिग्धमिदं तपोवनमयं धूमो हि बह्वाश्रयः ॥

(३) खगा वासोपेताः सलिलमवगाढो मुनिजनः
प्रदीप्तोऽग्निर्भाति प्रविचरति धूमो मुनिवनम् ।
परिभ्रष्टो दूराद् रविरपि च संक्षिप्तकिरणो
रथं व्यावर्त्यासौ प्रविशति शनैरस्तशिखरम् ॥

(४) कामेनोज्जयिनीं गते मपि तदा कामप्यवस्थां गते
दृष्टवा स्वैरमवन्तिराजतनयां पञ्चेषवः पातिताः ।
तैरद्यापि सशल्यमेव हृदयं मूयश्च विद्वा वयं
पञ्चेषुर्मदनों यदा कथमयं षष्ठः शरः पातितः ॥

(५) पदमावती बहुमता मम यद्यपि रुपशीलमाधुर्येः ।
वासवदत्ताबद्धं न तु तावन्मे मनो हरति ॥

(६) रूपश्रिया समुदितां गुणतश्च युक्तां
लब्ध्वा प्रियां मम तु मन्द इवाद्य शोकः ।
पूर्वाभिधातसरुजोऽप्यनुभूतदुःख
पदमावतीमपि तथैव समर्थयामि ।।

(७) शय्या नावनता तथास्तृतसमा न व्याकुलप्रच्छदा
न क्लिष्टं हि शिरोपधानममलं शीर्षाभिधातोषधैः ।
रोगे दृष्टिविलोभनं जनयितुं शोभां न काचित् कृता
प्राणी प्राप्य रुजा पुनर्न शयनं शीघ्रं स्वयं मुश्चति ॥

(८) किं वक्ष्यतीति हृदयं परिशङ्कितं मे
कन्या मयाप्ययहृता न च रक्षिता सा ।
भाग्यैश्चलैर्महदवाप्त गुणोपधातः
पुत्रः पितुर्जनितरोष इवास्मि भीतः ॥

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સસંદર્ભ સમજાવો : ૧૪

2 Explain with reference any four of the following : 14

(१) कोऽयं भो निभृतं तपोवनमिदं ग्रामीकरोत्याज्ञया ।
(२) चक्रारपंक्तिरिव गच्छति भाग्यपंक्तिः ।
(३) न हि सिद्धवाक्यान्युत्क्रम्य गच्छति विधिः सुपरिक्षितान्ति ।
(४) भर्तृस्नेहात् साहि दग्धाप्यदग्धा ।
(५) आगमप्रधानानि सुलभपर्यवस्थानानि महापुरुषहृदयानि भवन्ति ।
(६) अहो अकरुणाः खल्वीश्वराः ।
(७) दत्तं वेतनमस्य परिखेदस्य ।
(८) प्रायेण हि नरेन्द्रश्रीः सोत्साहेरेव भुज्यते ।

૩ ભાસનું જીવન તથા કૃતિઓ વિશે સવિસ્તાર સમજાવો. ૧૪

3 Write critical note in detail on the life and works of Bhas. 14

અથવા / OR

૩ ભાસની શૈલી વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. ૧૪

3 Write a critical note on the style of Bhas. 14

૪ ઉદયનનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

4 Give a character sketch of उदयन । 14

અથવા / OR

૪ 'स्वप्नवासवदत्तम्' નાટકના આધારે યૌગન્ધરાયણનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

4 Draw character sketch of यौगन्धरायण with reference to 'स्वप्नवासवदत्तम्' । 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૧૪

5 Write a critical notes on any **two** of the following : 14

(१) स्वप्नदृश्यम् ।
(२) ब्रह्मचारी प्रसंगः ।
(३) स्वप्नवासवदत्तम् – शीर्षक ।
(४) घोषवती वीणा प्रसंगः ।